

Informace ze zdravotnictví Jihomoravského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Brno
4.8.2005

10

Rehabilitační a fyzikální medicína - činnost oboru v Jihomoravském kraji v roce 2004

*Rehabilitation and Physical Medicine - Activity in Branch
in Jihomoravsky Region in 2004*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru rehabilitační a fyzikální medicíny v Jihomoravském kraji v roce 2004 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti, stručný přehled nově přijatých pacientů podle skupin diagnóz a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic a odborných léčebných ústavů. Údaje jsou členěny dle druhu zdravotnického zařízení a dle území.

Summary

Information on health service activity in the branch of rehabilitation and physical medicine in Jihomoravsky region in 2004 contains data about out-patient care from area of health service network, personnel capacity, activity, a brief overview of newly admitted patients by group of diagnoses and also basic indicators of in-patient care in hospitals and specialized therapeutic institutes. Data are presented by type of health establishment and by territory.

Podkladem pro zpracování informace je roční výkaz o činnosti oboru, který vyplňuje každé ambulantní zařízení, včetně ambulantních částí lůžkových zařízení, a výkaz o lůžkovém fondu zdravotnického zařízení a jeho využití. Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2004 uveřejněného ve Sbírce zákonů ČR formou vyhlášky č. 371/2003 Sb. a její samostatné přílohy č. 2, částka 124 ze dne 12. listopadu 2003. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Ambulantní péče

Personální zajištění

V Jihomoravském kraji bylo k 31.12.2004 evidováno 116 zdravotnických zařízení poskytujících péči v oboru rehabilitační a fyzikální medicína. Údaje v tabulkách a z nich vypočtené ukazatele se týkají 112 zařízení, která odevzdala výkaz o činnosti oboru. Zdravotní péči v nich poskytovalo 50,73 lékařů, 530,98 fyzioterapeutů, 9,50 ergoterapeutů a 155,84 ostatních zdravotnických pracovníků, včetně smluvních. Smluvní pracovníci poskytující v zařízení zdravotní péči, nepatří však do evidenčního počtu pracovníků, pracují na dohodu, na smlouvu o dílo nebo jako spolupracující rodinní příslušníci. Pracovníci jsou uváděni v tzv. přepočteném počtu, což je součet úvazků. Nelékařská zdravotnická povolání jsou nově rozdělena do kategorií podle zákona č 96/2004 Sb., o nelé-

kašských zdravotnických povoláních, nelze tedy provést jejich srovnání s předcházejícím rokem. Fyzioterapeut je zařazen podle § 24, ergoterapeut dle § 7, oba jsou absolventi SZŠ obor rehabilitační pracovník, popř. diplomovaný fyzioterapeut a diplomovaný ergoterapeut. Mezi ostatní zdravotnické pracovníky spadá masér, lázeňská pracovnice, sanitář apod.

Zdravotnická zařízení jsou dělena do čtyř skupin: ambulantní části lůžkových zařízení, samostatné ordinace lékaře specialisty, samostatná rehabilitační zařízení nelékaře a ostatní ambulantní zařízení. Téměř polovinu tvořila samostatná rehabilitační zařízení nelékařů, ale nejvíce pracovníků bylo zaměstnáno v ambulantní části lůžkových zařízení, a to 57,6 % všech úvazků. Nejpočetnější skupinu zaměstnanců tvořili fyzioterapeuti, celkem 71,1 %, lékaři byli zastoupeni 6,8 %. Na jednoho rehabilitačního lékaře v kraji připadlo 22 141 obyvatel (ČR 18 897 obyvatel) a na jednoho fyzioterapeuta 2 115 obyvatel (ČR 1 635 obyvatel). Proti minulému roku lze pozorovat určitý pokles způsobený nárůstem rehabilitačních zařízení. Mapa znázorňuje sídla, ve kterých je zabezpečena rehabilitační péče, bez ohledu na počet ordinací.

Činnost rehabilitačních pracovišť

V průběhu roku 2004 bylo v rámci oboru provedeno 462 431 vyšetření, což představuje nárůst o 6 % proti předchozímu roku. Více než třetinu vyšetření provedli lékaři, na ostatních se podíleli fyzioterapeuti a ergoterapeuti. Na počtu vyšetření se nejvíce podílely ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení, které poskytly přes 70 % ošetření. Na 100 obyvatel kraje připadlo 4,1 vyšetření.

Počet výkonů v kraji dosáhl za hranici 5 milionů a proti roku 2003 se zvýšil o 17 %. Na 100 obyvatel kraje připadlo 470 výkonů. Mezi výkony patří léčebná tělesná výchova, fyzikální terapie, ergoterapie a výkony ostatní, kam se řadí nejen ostatní výkony provedené lékaři, ale i ostatní výkony fyzioterapeutů, jako jsou techniky měkkých tkání a reflexní masáže. Nejčetnější zastoupení měla léčebná tělesná výchova s podílem 59 % a fyzikální terapie s 35 %. Zbývající výkony jsou zastoupeny jen okrajově. Přes polovinu všech výkonů bylo poskytnuto v ambulantní části nemocnic a čtvrtina byla provedena v samostatných odborných ambulancích rehabilitačních lékařů.

Nejvíce vyšetření bylo vykázáno v Brně-městě, kde na 10 tisíc obyvatel připadlo 6 327 vyšetření. Z tohoto počtu provedli lékaři 40 %, fyzioterapeuti a ergoterapeuti zbývajících 60 % vyšetření. Nejméně vyšetření zaznamenali v okrese Vyškov, kde na 10 tisíc obyvatel připadlo 1 442 vyšetření. V Brně-městě bylo provedeno také nejvíce výkonů, 83 286 na 10 tisíc obyvatel. Nejméně výkonů připadlo na 10 tisíc obyvatel okresu Brno-venkov (20 842). Převážnou část výkonů provedli fyzioterapeuti a ergoterapeuti.

Pacienti nově přijatí k léčbě

Nově bylo přijato k léčbě 275 598 pacientů, tj. o 7 % více než v roce 2003. Téměř 60 % pacientů přijaly ambulantní části lůžkových zařízení. Nejvíce pacientů přijala zdravotnická zařízení v Brně-městě, kde na 10 tisíc obyvatel připadlo 3 926 nově přijatých. Naproti tomu okres Blansko měl pouhých 1 186 nově přijatých pacientů na 10 tisíc obyvatel. Mezi nově přijatými pacienty bylo 72 % těch, kterým stačila ambulantní léčba, většinou ve zdravotnickém zařízení, pouze 169 se nechalo ošetřit doma. Zbývajících 28 % nových pacientů bylo hospitalizováno, z nich 15 % na lůžkovém rehabilitačním oddělení a 85 % na ostatních odděleních nemocnic. Nejčastější diagnózou, pro kterou byli pacienti přijati k léčbě, byly nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně (59 %), což odpovídá 1 459 nově přijatým na 10 tisíc obyvatel kraje. Celkem připadlo na 10 tisíc obyvatel kraje 2 455 nově přijatých pacientů. Ostatní diagnózy následovaly s výrazným odstupem: poranění a otravy (14 %), nemoci nervové soustavy (7 %) a oběhové soustavy (6 %).

Lůžková péče

Využívání lůžkového fondu a zatížení zdravotnických pracovníků

Na osmi rehabilitačních odděleních nemocnic pracovalo koncem roku 24,32 lékařů a 108,00 zdravotnických pracovníků bez odborného dohledu (dále ZPBD). V kraji bylo k dispozici 293 lůžek, z toho 30 v odborném léčebném ústavu. Dalších 86 rehabilitačních lůžek poskytla oddělení následné péče v nemocnicích. Na 100 lůžek z průměrného počtu připadlo 9,25 lékařů a 41,06 ZPBD. Prostož lůžek z lůžek schopných provozu činil 2,3 dne na 1 hospitalizovaného. Pacienti byli v průměru hospitalizováni 15,2 dne a nemocniční letalita (tj. počet zemřelých osob na tisíc hospitalizovaných) činila 0,9.

V odborném léčebném ústavu zajišťovalo péči jedno rehabilitační oddělení, jehož údaje uvádí poslední tabulka spolu se jmenným seznamem lůžkových zařízení poskytujících rehabilitační lůžkovou péči v kraji.

Zpracovala:

Dana Chalupová

ÚZIS ČR, Jihomoravský krajský odbor

Výstavní 17/19, 603 00 Brno

telefon: 543 184 156, fax: 543 184 165

<mailto:chalupova@uzis.cz>

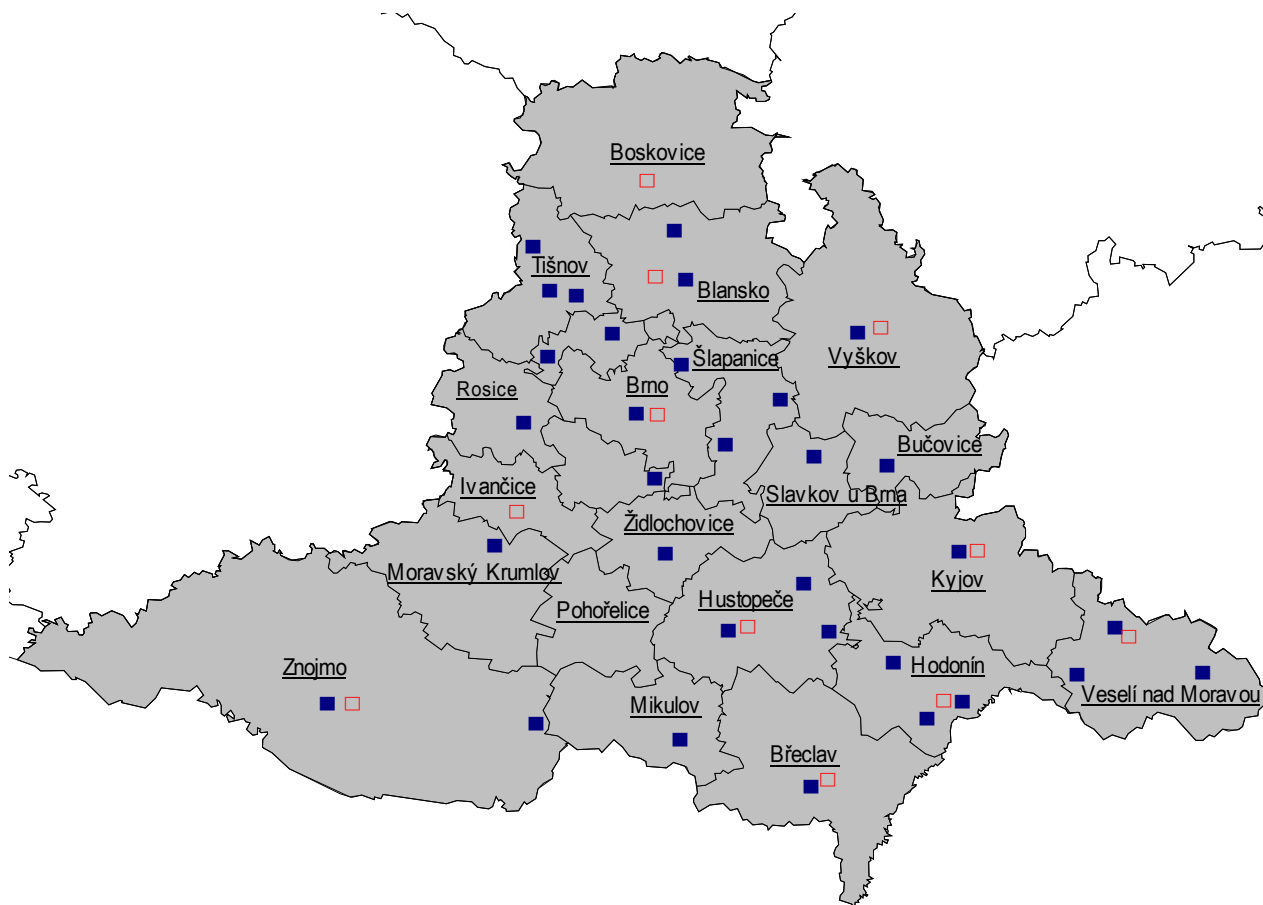
<http://www.uzis.cz/>

Personální zajištění podle typu zdravotnických zařízení a podle území

Ukazatel	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾				
		celkem	v tom			
			lékaři	fyzio-terapeuti	ergo-terapeuti	ostatní zdravotničtí pracovníci
podle typu zařízení						
Ambulantní část lůžkových zařízení	24	430,60	24,03	305,56	6,50	94,51
Samostatná ordinace lékaře specialisty	22	131,55	18,80	89,01	1,00	22,74
Samostatné zařízení nelékaře rehabilitační	51	92,95	1,20	87,05	-	4,70
Ostatní ambulantní zařízení	15	91,95	6,70	49,36	2,00	33,89
Jihomoravský kraj celkem	112	747,05	50,73	530,98	9,50	155,84
podle území						
Blansko	6	51,90	3,80	31,60	2,50	14,00
Brno-město	55	414,27	27,12	321,19	5,00	60,96
Brno-venkov	14	47,32	2,50	37,62	-	7,20
Břeclav	9	47,83	3,73	31,80	1,00	11,30
Hodonín	16	68,16	6,38	47,59	1,00	13,19
Vyškov	5	55,97	2,70	31,18	-	22,09
Znojmo	7	61,60	4,50	30,00	-	27,10

¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

Sídla zdravotnických zařízení Jihomoravského kraje zabezpečující ambulanti Rehabilitační a fyzikální medicínu dle ORP

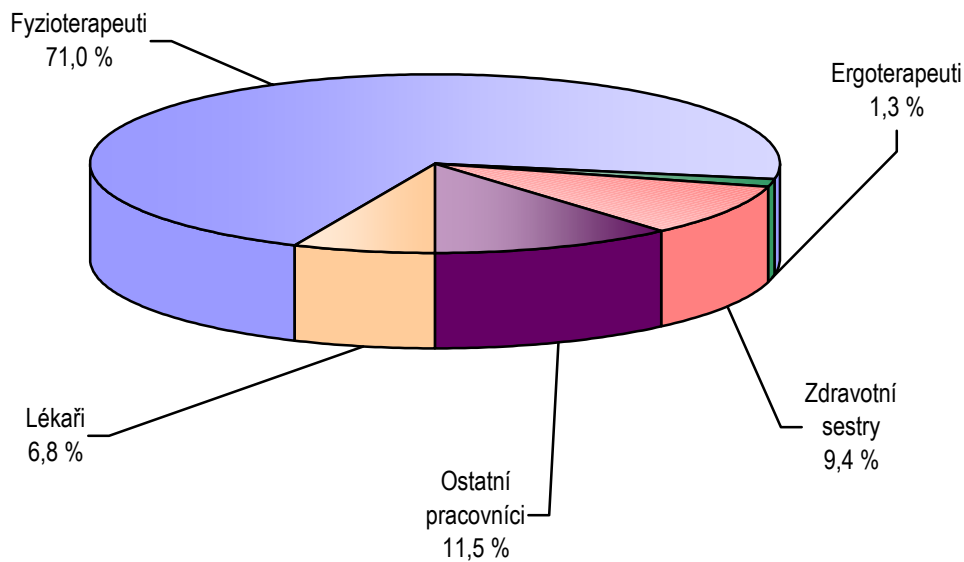

■ - sídlo ambulantního zařízení

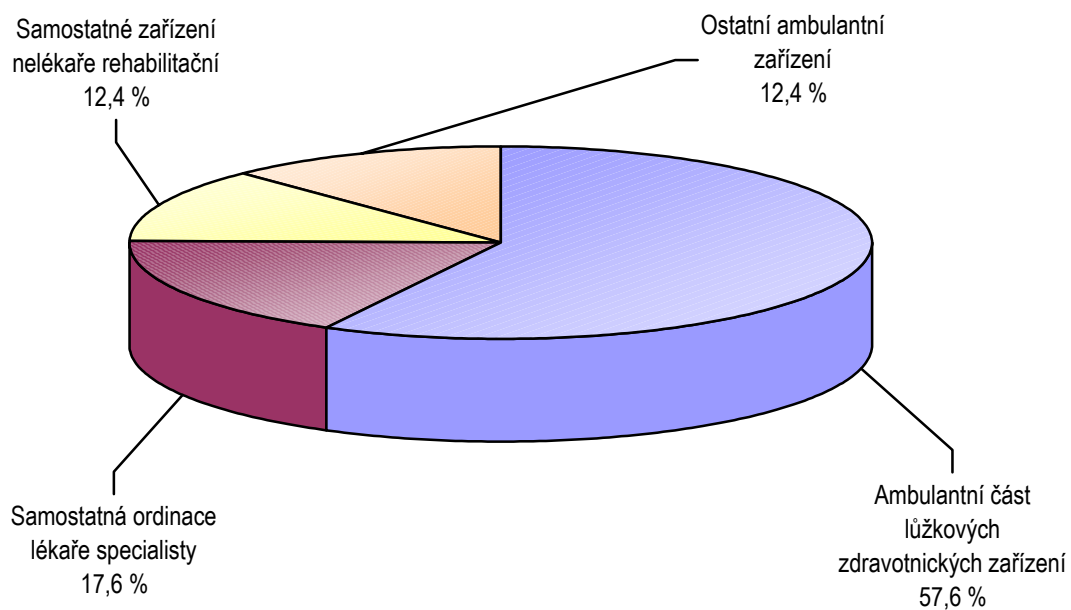
□ - sídlo lůžkového zařízení

Brno - název správního obvodu obce s rozšířenou působností ORP

Struktura pracovníků v oboru rehabilitační a fyzikální medicíny

Pracovníci podle typu zařízení

Počet vyšetření, výkonů a pacientů podle typu zdravotnických zařízení

Vybrané ukazatele	Činnost v oboru dle zařízení				
	celkem	v tom			
		ambulantní část lůžkových zdravotnických zařízení	samostatná ordinace lékaře specialisty	samostatné zařízení nelékaře rehabilitační	ostatní ambulantní zařízení
	Vyšetření provedená				
Lékařem	176 575	108 417	52 088	3 855	12 215
Fyzioterapeutem, ergoterapeutem	285 856	219 393	36 317	13 501	16 645
Psychologem, logopedem, sociálním pracovníkem	-	-	-	-	-
Jihomoravský kraj	462 431	327 810	88 405	17 356	28 860
Na 10 000 obyvatel	4 120,05	2 920,64	787,65	154,63	257,13
	Výkony provedené				
Lékařem	204 734	83 709	104 313	4 015	12 697
Fyzioterapeutem, ergoterapeutem	5 070 931	2 775 092	1 161 715	753 709	380 415
Psychologem, logopedem, sociálním pracovníkem	3	-	3	-	-
Jihomoravský kraj	5 275 668	2 858 801	1 266 031	757 724	393 112
	Pacienti nově přijatí k léčbě				
Jihomoravský kraj	275 598	163 864	39 659	48 825	23 250
Na 10 000 obyvatel	2 455,45	1 459,95	353,34	435,01	207,15

Struktura výkonů podle typu zdravotnických zařízení

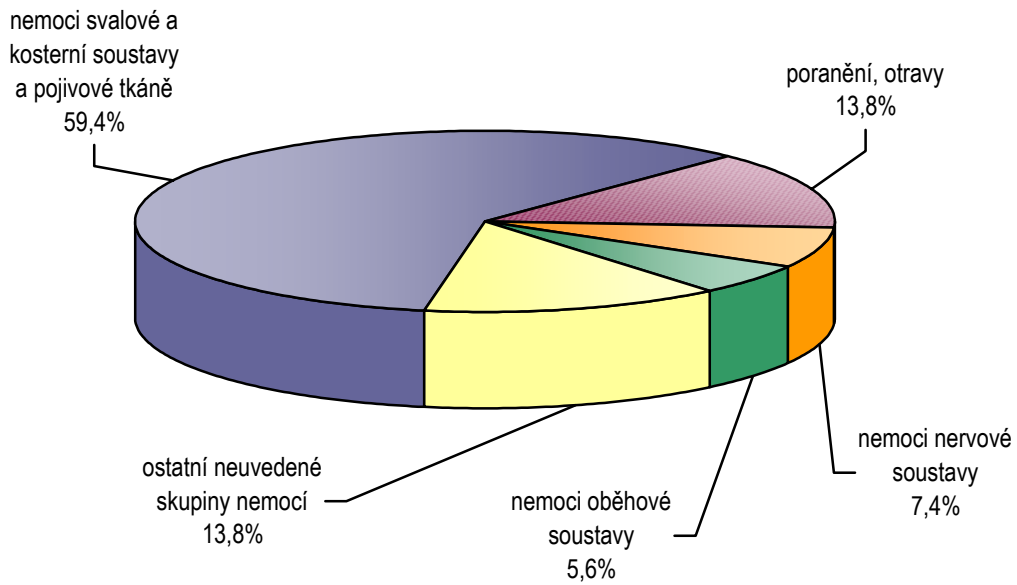
Druh zdravotnického zařízení	Struktura výkonů				
	celkem	z toho (v %)			
		léčebná tělesná výchova	fyzikální terapie	ergoterapie	ostatní výkony
Ambulantní část lůžkových ZZ	2 858 801	69,8	23,9	3,0	3,3
Samostatná ordinace lékaře specialisty	1 266 031	46,4	43,6	0,1	9,9
Samostatné zařízení nelékaře rehabilitační	757 724	43,7	54,6	-	1,7
Ostatní ambulantní zařízení	393 112	49,2	46,1	0,9	3,8
Jihomoravský kraj	5 275 668	58,9	34,7	1,7	4,7
ČR	57 500 054	52,7	41,6	1,5	4,3

Indikace léčebné rehabilitace - skupiny diagnóz podle MKN 10

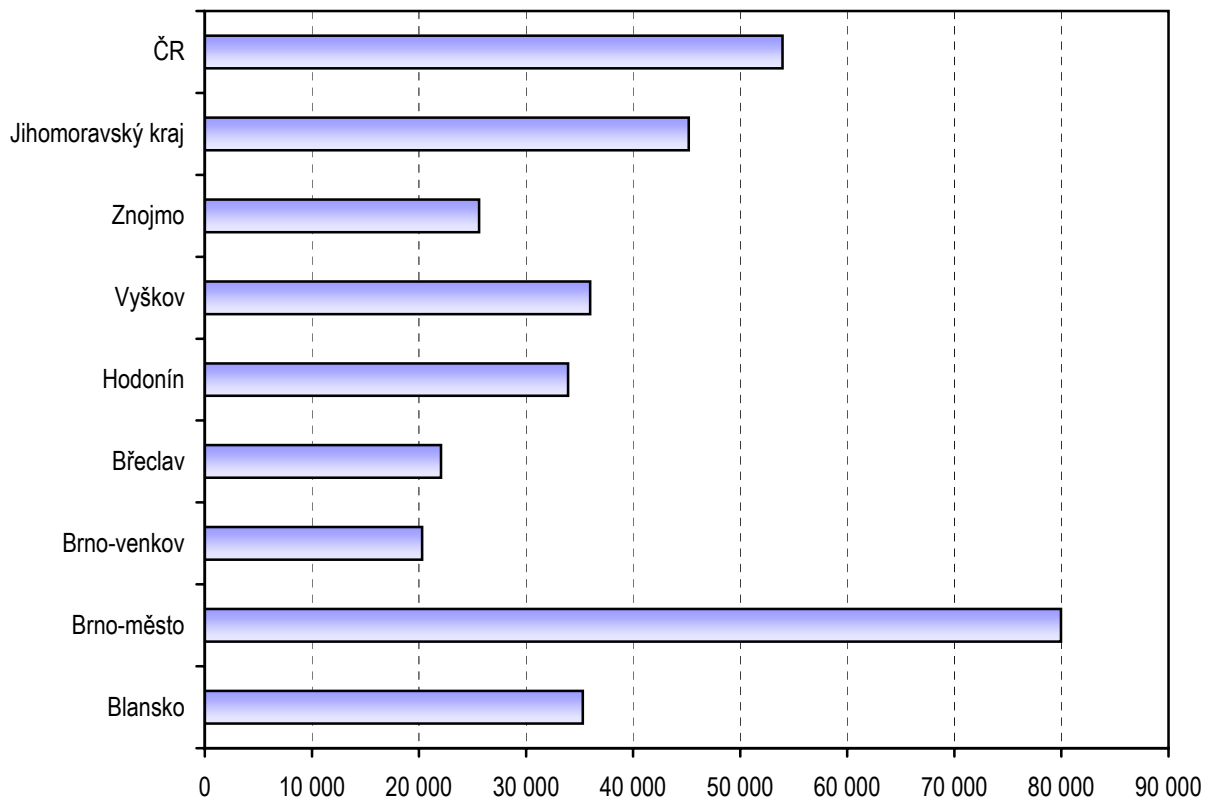
Diagnóza MKN 10		Počet pacientů nově přijatých k léčbě			
		celkem		z toho v samostatných zařízeních nelékaře rehabilitačních	
		absolutně	na 10 tis. obyvatel ¹⁾	absolutně	na 10 tis. obyvatel ¹⁾
Nemoci infekční a parazitární	A00 - B99	419	3,73	3	0,03
Novotvary	C00 - D48	5 314	47,35	99	0,88
Nemoci endokrinní	E00 - E90	1 262	11,24	12	0,11
Poruchy duševní a poruchy chování	F00 - F99	2 172	19,35	7	0,06
Nemoci nervové soustavy	G00 - G99	20 323	181,07	2 451	21,84
Nemoci oběhové soustavy	I00 - I99	15 338	136,65	175	1,56
Nemoci dýchací soustavy	J00 - J99	4 187	37,30	46	0,41
Nemoci trávicí soustavy	K00 - K93	4 500	40,09	1 045	9,31
Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	M00 - M99	163 793	1 459,32	38 759	345,33
Nemoci močové a pohlavní soustavy	N00 - N99	2 901	25,85	152	1,35
Těhotenství, porod a šestinedělí, stavy vzniklé v perinatálním období	O00 - O99 P00 - P96	7 682	276,27	34	1,22
Poranění, otravy	S00 - T98	37 997	338,54	5 686	50,66
Ostatní neuvedené skupiny nemocí		9 710	86,51	356	3,17
Jihomoravský kraj		275 598	2 455,45	48 825	435,01
ČR		3 007 162	2 946,20	662 871	649,43

¹⁾ U dg těhotenství, porod a šestinedělí, stavy vzniklé v perinatálním období přepočteno na 10 000 žen 15-49 let

Struktura nově přijatých pacientů k léčbě dle vybraných skupin diagnóz

Počet výkonů provedených fyzioterapeutem a ergoterapeutem na 10 tisíc obyvatel

Počet vyšetření a výkonů v územních celcích

Území, okres	Počet vyšetření provedených			Počet výkonů provedených		
	celkem	z toho v %		celkem	z toho v %	
		lékařem	fyzioterap. a ergoterap.		lékařem	fyzioterap. a ergoterap.
Blansko	19 929	73,8	26,2	391 211	2,9	97,1
Brno - město	233 027	39,9	60,1	3 067 391	4,0	96,0
Brno - venkov	62 846	10,5	89,5	342 460	2,6	97,4
Břeclav	27 939	62,6	37,4	281 529	3,6	96,4
Hodonín	88 599	26,0	74,0	547 817	2,2	97,8
Vyškov	12 547	77,4	22,6	317 418	1,3	98,7
Znojmo	17 544	69,3	30,7	327 842	10,8	89,2
Jihomoravský kraj	462 431	38,2	61,8	5 275 668	3,9	96,1
ČR	3 691 911	47,1	52,4	57 500 054	4,1	95,8

Počet nově přijatých pacientů k léčbě v územních celcích

Území, okres	Počet nově přijatých pacientů k léčbě				
	celkem	v tom (v %)			
		ambulantně		hospitalizovaní	
		ve zdravot. zařízeních	doma	na lůžkovém rehabilit. odd.	na ostatních nemoc. odd.
Blansko	12 763	72,72	-	4,60	22,68
Brno - město	144 603	66,14	0,10	3,28	30,48
Brno - venkov	22 857	76,02	0,01	16,07	7,89
Břeclav	22 095	84,93	0,07	-	15,00
Hodonín	41 831	73,79	0,01	2,55	23,65
Vyškov	12 775	80,96	-	3,27	15,77
Znojmo	18 674	89,04	-	5,36	5,61
Jihomoravský kraj	275 598	72,17	0,06	4,17	23,60

Využívání lůžkového fondu rehabilitačních oddělení nemocnic a rehabilitačních oddělení odborných léčebných ústavů

Ukazatel	Nemocnice		Odborné léčebné ústavy	
	kraj	ČR	kraj	ČR
Počet oddělení	8	44	1	15
Počet pracovníků ¹⁾				
lékaři	24,32	118,68	2,36	71,69
ZPBD ²⁾ celkem	108,00	532,15	11,00	412,42
sestry ²⁾ u lůžka	97,00	476,96	9,00	363,01
ZPOD ²⁾	29,00	174,48	2,00	199,23
Průměrný počet lůžek	277,97	1 446,71	30,00	1 662,38
Průměrný denní stav obsazených lůžek				
celkem	233,4	1 223,0	27,8	1 644,6
na 1 lékaře	9,6	10,3	11,8	22,9
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	2,4	2,6	3,1	4,5
Počet lékařů na 100 lůžek	9,25	8,25	7,87	4,17
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	41,06	37,01	36,67	23,99
Počet hospitalizovaných	5 635	26 367	271	18 184
Nemocniční letalita	0,9	1,1	-	1,8
Využití lůžek ve dnech	307,3	309,4	339,3	362,1
Průměrná ošetrovací doba	15,2	17,0	37,6	33,1
Prostoj lůžek ³⁾	2,3	2,2	1,4	0,3

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s lůžkovým rehabilitačním oddělením v kraji:

Nemocnice Blansko
 FN U sv. Anny
 FN Brno
 Nemocnice Vazební věznice Brno
 Nemocnice Ivančice, p.o.
 Nemocnice Kyjov, p.o.
 Nemocnice Vyškov, p.o.
 Nemocnice Znojmo, p.o.

Seznam odborných léčebných ústavů s lůžkovým rehabilitačním oddělením v kraji:

Dětská léčebna pohybových poruch Boskovice, p.o.